

:: Sedemdesiat rokov Slovenskej technickej univerzity a tridsať rokov Fakulty architektúry STU

Slovenská technická univerzita v Bratislave v tomto roku vstupuje do jubilejného 70. roku svojej existencie. Jej pevnou súčasťou je aj Fakulta architektúry, ktorá v 19 študijných programoch už tridsať rokov pripravuje pre Slovensko erudovaných a uznávaných odborníkov. Predchodkyňa Slovenskej technickej univerzity v Bratislave bola zriadená v roku 1937, ako prvá polytechnická inštitúcia na Slovensku. Pri svojom vzniku nadviazala na tradíciu Banskej akadémie, ktorú v roku 1762 založila Mária Terézia v Banskej Štiavnici. Banská akadémia počas svojej vyše stopäťdesiatročnej činnosti získala dobré meno nielen ako technická vysoká škola, ale aj ako významné medzinárodné centrum vzdelanosti. Banská akadémia bola na svoju dobu veľmi pokroková, ponúkala bezplatné štúdiá a jedinou požiadavkou boli znalosti a vedomosti študentov.

Odbornosť a vzdelávacie metódy pedagógov v tejto inštitúcii boli vzorom pre novovznikajúce technické vysoké školy v Európe. O dobrej povesti akadémie svedčil aj záujem o jej absolventov v zahraničí. Po zrušení vysokej školy v Banskej Štiavnici sa mnoho významných osobností snažilo opätovne vybudovať technické vysoké školstvo na Slovensku.

:: Budova Rektorátu Slovenskej technickej univerzity v Bratislave.

Na základe ich úsilia bola 25. júna 1937 zriadená Vysoká škola technická Dr. Milana Rastislava Štefánika so sídlom v Košiciach. Tento názov škola neniesla dlho a politická situácia spôsobila, že 25.7.1939 sa zmenil jej názov na Slovenskú vysokú školu technickú (SVŠT), ale aj miesto pôsobenia - Bratislavu.

Prioritou školy od začiatku bol rozvoj vedy a techniky a jej cieľom bolo poskytovať kvalitné vzdelávanie na báze vedeckého výskumu. V tomto duchu sa v apríli 1991 úspešne pretransformovala na Slovenskú technickú univerzitu.

Oddelenie architektúry a pozemného staviteľstva, ktoré sa vytvorilo na odbore inžinierskeho staviteľstva tejto vysokej školy bolo prvým zárodkom budúcej Fakulty architektúry. Po vojne sa naliehavo ukázala potreba architektov, urbanistov a staviteľov, ktorí by obnovili zničenú krajinu. Z toho dôvodu bolo v roku 1946 zriadené oddelenie architektúry a pozemného staviteľstva, ktoré sa neskôr stalo súčasťou Stavebnej fakulty. Táto platforma však neumožňovala samostatné komplexné vzdelávanie architektov, čo v konečnom dôsledku vyústilo do vzniku samostatnej Fakulty architektúry Slovenskej vysokej školy technickej. Táto bola zriadená 1. septembra 1976 nariadením vlády SR č. 93/1976 Zb.

Okružle jubileá sú vždy príležitosťou na bilanciu minulosti a predsavzatia do budúcnosti. Tie prvé sú súčasťou histórie a je šťastím, ak môžu byť pripomenutím úspechov, ktoré Fakultu architektúry posúvali smerom k rešpektovanej inštitúcii doma i v zahraničí. Dnes môžeme s hrdosťou konštatovať, že Fakulta architektúry STU je členom viacerých odborných zoskupení ako Medzinárodná únia architektov (UIA) alebo Európska asociácia vzdelávania v architektúre (EAAE). V každej etape svojej existencie vychovávala vysokokvalifikovaných odborníkov, vedcov i umelcov. Spoluvormcami úspechov boli aj významné osobnosti, ktoré stáli pri zrode univerzity a neskôr na jej čele. Vďaka týmto ľuďom sa naša univerzita sedemdesiat rokov úspešne rozvíjala, a aj napriek obdobiam stagnácie dosiahla postavenie modernej vzdelávacej inštitúcie, ktorá svojím pôsobením naplňa program budovania znalostnej ekonomiky. Vysoko je potrebné oceniť aktuálnosť a atraktívnosť ponúkaných študijných programov Fakulty architektúry, ktoré sa prejavujú aj v tom, že záujem o štúdiá na tejto fakulte neustále rastie. Naším cieľom je nielen kvantita študentov na univerzite, ale aj kvalita vzdelávania a ich prípravy na profesijné pôsobenie. V tejto súvislosti veľkú dôveru vkladáme do činnosti garantov študijných programov. Ich postavenie a pôsobenie v procese vzdelávania považujeme za jedno z rozhodujúcich. Kvalitu vzdelávania vnímame v úzkom kontexte a nadväznosti na výskumnú a tvorivú činnosť vo vede, technike a umení. Máme záujem, aby sa do nej zapájali aj študenti formou študentskej vedeckej a odbornej činnosti. Chceme, aby tejto činnosti bola na fakultách venovaná primeraná pozornosť aj po organizačnej stránke, ktorá je predpokladom porovnateľnej úrovne a kvality študentských prác v rôznych odboroch. Na splnenie tohto cieľa nestačí len hromadenie vedomostí. Našich absolventov musíme

viest k sebaúcte, ktorá je výsledkom akceptácie ich práce okolím. V dnešnom globalizujúcom sa svete je okolie celý svet. O tom, že sa to Fakulte architektúry darí, svedčí aj množstvo ocenení, ktoré jej pedagógovia a študenti získavajú u nás i v zahraničí.

Tridsaťročné výsledky pracovníkov Fakulty architektúry STU sú zdrojom nádeje, že slovenská architektúra sa v globalizujúcom sa svete nestratí a prispeje do kultúrneho dedičstva Európy originálnym vkladom svojich tvorcov. Želám všetkým pracovníkom FA STU veľa úspechov pri napĺňaní tohto poslania.

prof. Ing. Vladimír Bálež, DrSc.
rektor STU